

Güney Afrika'da bir rehine

Abone Ol

Haber Merkezi · 08 Ağustos 2018, 04:00 · Yeni Şafak

YORUM

PAYLAŞ

Serhat Orakçı - Afrika Uzmanı, İNSAMER (İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi)

Devlet Başkanı Recep Tayyip Erdoğan geçtiğimiz günlerde yeni bir Afrika turundaydı. Erdoğan Güney Afrika'da 10.'su düzenlenen BRICS zirvesine İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) dönem başkanı sıfatıyla iştirak etti. Çeşitli devlet başkanlarıyla zirve esnasında biraraya gelen Erdoğan değerlendirmeler de bulunurken zirve sonrasında Güney

Afrika'dan Zambia'ya geçti. Erdoğan'ın beraberinde her zaman olduğu gibi işadamları, gazeteciler ve çeşitli kurum temsilcilerinden müteşekkil kalabalık bir heyet vardı.

Dünya nüfusunun %40'ını ve dünya ticaretinin %25'ini kontrol eden BRICS oluşumunun potansiyelinden fazla bahsetme gereği duymuyorum. Türkiye'nin Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya ve Güney Afrika'nın yer aldığı bu oluşuma yakın olması elbette ülkemiz için getirileri olabilecek önemli bir kazanımdır. Küresel platformda etkileri giderek daha fazla hissedilen bu aktörlerle Türkiye'nin yakın diyalog içinde olması elzemdir.

BRICS üyelerinin önemli ortak noktalarından biri de bu aktörlerin her birinin 2000'li yıllardan beri Afrika kıtasında önemli birer aktör olarak boy gösterdikleridir. Bugün Çin, Afrika kıtası ülkelerinin en önemli ticaret partneri haline gelirken, Çin'in kıtadaki doğrudan yatırımları da hızla artmaktadır. Örneğin Erdoğan'ın programında olan Zambia 70'lerden beri Çin'in bakır madenlerine yatırım yaptığı özel ekonomik bölgelerden biridir. Hindistan, Brezilya ve Rusya da Afrika ülkeleriyle ilişkilerini geliştirmeye son yıllarda özel önem veren ülkelerdir.

Dört başlık öne çıktı

Bu noktada Türkiye de 1998 yılından beri Afrika ülkeleriyle ilişkilerini geliştirme arayışı içerisinde. Hatırlanacağı gibi Devlet Başkanı Erdoğan, başbakanlığı döneminde 2005 yılını "Afrika Yılı" ilan ederek Güney Afrika'yı ziyaret etmişti. Erdoğan daha sonra 2011 yılında Güney Afrika'yı iki kez ziyaret etti. Güney Afrika gerek BRICS içindeki gerekse de ekvator altı Afrika'daki etkinliği bakımından Türkiye'nin ilişkilerini geliştirmek adına çaba harcadığı ülkelerden biri. Erdoğan'ın bu seferki Güney Afrika ziyaretinde dikkat çeken hususlar Güney Afrika'daki Osmanlı mirası, Mandela tecrübesi, ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve FETÖ

tehdidi oldu.

Ziyaret esnasında Erdoğan'la görüşen 1882 kuruluşlu Osmanlı Kriket Kulübü Güney Afrika Müslümanlarının Osmanlı Devleti'ne duydukları sevginin yaşayan bir örneği adeta. Çok bilinmese de Güney Afrika Türkiye'nin tarihi bağlara sahip olduğu ülkelerden biri olması açısından son derece özel bir yere sahiptir. Güney Afrika'daki Müslüman topluluğu eğitmesi ve topluluk arasında yaşanan ihtilafları gidermek adına Sultan Abdülaziz döneminde Cape Town'a gönderilen Osmanlı münevverelerinden Ebu Bekir Efendi'nin faaliyetleri Osmanlı-Güney Afrika bağının omurgasıdır. Bu özel misyonla başlayan canlanma II. Abdülhamid döneminde de devam etmiş Güney Afrika Müslümanlarının dert ve sıkıntılarıyla ilgilenilmiştir. Cape Town dışındaki önemli şehirlerde yeni konsolosluklar açılırken Johannesburg konsolosluğu için görevlendirilen Mehmet Remzi Bey I. Dünya Savaşı patlak verince İngilizlerin elinde rehin kalmış çok istediği halde bir daha anayurda dönememiştir. Bugün Efendi ve Remzi-Bey soyadları bir şekilde hala Güney Afrika'da var olmaya devam etmektedir.

Değişen şartlar ve araya giren ırkçı Apartheid dönemi boyunca Türkiye ile Güney Afrika arasında ilişki tesis edilemezken tarihi bağlar da unutulup gitmiştir. 90'ların başında değişen konjonktür iki ülke için yeni bir fırsat sunarken Türkiye'nin Güney Afrika'nın özgürlük sembolü Nelson Mandela ile yaşadığı ödül krizi bu fırsatın önüne geçmiştir. Mandela'nın Atatürk Barış Ödülü'nü reddetmesi Kemalist çevreleri çılgına çevirirken Hürriyet gazetesinin "Çirkin Afrikalı" manşeti ile çıkması büyük bir skandal olmuştur. Bu kriz nedeniyle 1994'de siyasi hayatında yeni bir başlangıç yapan Güney Afrika ile ilişkiler bir türlü istenilen samimiyete nail olamazken Türkiye Mandela ile ilgili hiçbir etkinliğe özel önem vermemiştir.

2002 yılından itibaren Türkiye'de siyasi atmosferin köklü bir dönüşüm içine girmesi ve Afrika'nın Türk dış politikasında yer almaya başlaması Türkiye-Güney Afrika ilişkilerine stratejik bir boyut kazandırmıştır. Bu yüzden kıtanın lider ülkelerinden biri olan Güney Afrika 2005 yılında Erdoğan Afrika turlarına başladığında Etiyopya'yla birlikte ziyaret edilen ilk iki ülkeden biri olmuştur. Ak Parti döneminde atılan olumlu adımlar 90'lardaki soğukluğu kısmen azaltsa da iki ülke arasında arzulanan samimi hava oluşmamıştır Sanırım bu eksiklik hissedildiğinden olsa gerek ziyaret esnasında Erdoğan Mandela'ya ve onun mirasına konuşmalarında özel bir yer ayırma gereği hissetmiştir.

Ekonomik ilişkiler istenilen seviyede değil

Türkiye ile Güney Afrika arasında istenilen samimi hava siyasi arenada yakalanamazken ekonomik alanda da iki ülkenin geldiği seviye kabul edilebilir değildir. Bugün Çin-Güney Afrika ticari ilişkilerinin toplam hacmi 60 milyar dolar seviyesinin üstünde seyrederken Çin'in doğrudan yatırımları 10 milyar doların üstündedir. Ayrıca Çin Devlet Başkanı Ji Pinging Güney Afrika Devlet Başkanı Cyril Ramaphosa ile son görüşmesinde 14.7 milyar dolar yatırım sözü vermiştir. Türkiye-Güney Afrika ticaret hacmi ise 1.5-2.5 milyar dolar aralığında seyretmektedir ki bu seviye 2005-2006 dönemi verileriyle neredevse avnıdır. Bu durum son 13 yılda Türkiye-

Güney Afrika ekonomik ilişkilerinin yerinde saydığını göstermektedir. Erdoğan bu sebeple işadamlarına yönelik konuşmasında işadamlarımızı daha cesur adımlar atmaya çağırırken sadece siyasi adımların ekonomik ilişkileri geliştirmeye yetmeyeceği mesajı vermiştir.

Elbette Türkiye-Güney Afrika ilişkilerini ekonomik alana hapsetmek büyük bir haksızlık olacaktır. İki ülkenin işbirliği yapabileceği pek çok alan bulunmakla birlikte özellikle Filistin meselesinde yapılacak işbirliği tarafların insani bir zeminde ilişkilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bugün Güney Afrika halkının ve ANC'nin Filistin meselesine verdikleri desteği çoğu Ortadoğu ülkesi bile vermemektedir. Güney Afrika Türkiye'nin son derece hassas olduğu bu konuda işbirliği yapabileceği ender ülkelerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

FETÖ'nün provokasyonları

Erdoğan'ın haklı olarak dikkat çektiği hususlardan biri de Güney Afrika'da yükselişe geçen FETÖ varlığıydı. Gerçekten de son yıllarda FETÖ yapılanması Güney Afrika'yı üs haline dönüştürürken iki ülkenin ilişkilerini sarsacak eylemlere de yeltenir hale geldi. Ülkenin demokratik yapısını kendi lehine suistimal eden yapının başta Büyükelçi Elif Çomoğlu Ülgen olmak üzere devlete yakın saygın kurum temsilcilerini karalama çabasına giriştiği görülüyor. FETÖ mensupları önce MÜSİAD Güney Afrika Başkanı Ebubekir Salim'i hedef alarak düzmece bir dava tertiplədiler. Bu kumpas Güney Afrika yargısından dönünce bu sefer de kiralık eylemcilerini Türkiye elçiliğine salarak Erdoğan'ın ziyaretini gölgelemeye çabaladılar. Korumalar ile üç beş gösterici arasında yaşanan tatsız olayı medyaya taşıyan şebeke bu yolla Güney Afrika kamuoyu nezdinde ezilen mağdur oyununu oynadı. Son dönemde Güney Afrika'nın etkili gazetecilerini Pensilvanya'da ağırlayan yapı iki ülke ilişkilerini baltalamak için her yolu denemekten geri durmayacağı benziyor.

FETÖ yapısına ilişkin söylenebilecek çok şey var ama Osmanlı Devleti'nin Güney Afrika'daki son diplomatı Mehmed Remzi Bey'in kabrini rehin tutmaları kabul edilebilir değildir. 2011 yılında Johannesburg'da inşa ettirdikleri Nizamiye kompleksine taşınan konsolosun naaşı maalesef FETÖ'cülerin tekelindedir. Türk diplomasisi için son derece önemli olan bu naaş Osmanlı diplomasisinin Afrika'da ulaştığı son noktayı temsil etmektedir. Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlere rehin düşen bu talihsiz diplomat şimdi de FETÖ'nün elinde rehin durumdadır. Güney Afrika ile ilişkileri geliştirmek adına belki de atılması gereken ilk adım Fetö ile daha etkin mücadele yöntemlerinin belirlenmesi ve Güney Afrika'daki Osmanlı-Türkiye sevdalıları ile bu konuda işbirliğini sıkılaştırmaktır.

PAYLAŞ

#Recep Tayyip Erdoğan

#FETÖ

Bakanlık ifşa etti

13 firmanın süzme ballarının sahte olduğu ortaya çıktı.

'Türk devleti ilacın parasına bakmaz'

Bakan Bilgin'den SMA ilaçlarına ilişkin çok önemli açıklama.

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

Bip / +90 530 846 00 00

Facebook

Instagram

Twitter

Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamli, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

